

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Convulsio Calvniarvm Vlrichi Veleni Minhoniensis,
quib[us] Petru[m] nunq[uam] Romæ fuisse cauillatur**

Fisher, John

Antvverpiae, 1522

Primvs Cavillvs

urn:nbn:de:hbz:466:1-35690

PROLOQ VIVM.

SOLET interdū fieri lector mi, vt dum vēgeto semī
ne agrum conspergim⁹, ni simul nociua quæq; radicit⁹ ex
traham⁹, vrēda filix subnascens, semētis pariat iacturam
Quod dū hic timem⁹, ne quidā cauilli animū tuū torque,
tes, nostris ijs persuasionibus min⁹ te credere permittāt, al
terā libelli particulā addidim⁹, In qua cū septē quibusdam
Romanensium cauillis, man⁹ cōferamus, de eis dignis ra
tionibus (si fors fauerit) prædā ablaturi. Proinde interim
Romanū quenpiā, obelis faucib⁹, ac vētre p̄minulo, imā
ginē scophātā, q̄ sic more suo nobis instet.

SECUNDÆ PARTIS CONFVTATIO

DReter has duodeuiginti calumnias, quas ad
uersarius persuasiones vocauit, septē insuper
adiecit cauillos, cū quibus ipse manus cōferere
dignū existimauit, ne quisq; prioribus suis per
suationibus minorē habiturus esset fidem, Cæ
terum an prioribus eius argutijs, iam, quantum opinor, abū
de confutatis, quisq; habiturus sit fidem, nescio, suspicor ta
men, vbi nostra perlegerit, neminem vsq; adeo mente cap
tum esse, vt non risu digna putet ista, quæ sequuntur. Sed ne
nimia prolixitate, quæq; rædio afficiam, iam aduersariū cum
suis canillis concertantē, audiamus.

PRIMVS CAVILLVS

Quod in persuasione dictū est quartā, improbit⁹ di
ctum est quam vt credi debeat. Paulus enim dū binam su
am versus Hierosolymam peregrinationem, in ea quæ ad
Galatas est epistola cōmemorat, in quatuordecim annis
post cōuersionem suam, vtrāq; fuisse factā intellexisse vo
lunt, & non in septem & decem annis, vt tua fert opinio,
idq; Nicolai Lyre testimonio cōfirmatur. Triennū enim

• quō ante Paulus Hierosolymā venerat, in subsequētibus
• quatuordecim annis, quibus secundario illac cum Tito &
• Barnaba prexerat, absorberetur, ita Nicolao & ba Pauli ex
• ponente. Deinde post quatuordecim ānos, videlicet a cō
• uersione sua, assumpto Tito & Barnaba, &c. Et sic petr^o
• quatuordecim illis annis praterlabentibus Romā diuer
• tere poterat

RESPONSIO.

• Bella Lyra, nisi a tot bonis authorib⁹, quibus nē mā
• tellā dignus erat ipse porrigere dissentiret, crederetur ex
• positio, sed quia nō ausim dicere, an vllum habeat qui in
• hoc sibi cōsentiāt, rationabilius tot celeberrimi sequendi
• sunt interpretes, quam hic vnus, & quidē ignobilior, qui
• isthoc spero aucupabat sibi gloriā, si stulte ab alijs dissen
• tiret oibus. Et quia cōtra inermem, & imbecillum frequē
• tia militū non solet desyderari, quē vnus probatæ fortitu
• dinis vir vel euiscerare possit vnicū Hieronymū tot Ly
• ranis anteponendū cōtra hunc producā, qui epistolam ad
• Galatas exponens, hos septemdecim annos non semel re
• petit. In principio fidei (inquit) in transitu Paulus aposto
• los videt, post annos (vt ipse ait) decē & septem plene cū
• eis loquitur, & se humiliat, & ne forte in vacuū aut curre
• ret, aut cucurrisset, inquirīt. Et inferius, Contulit euange
• lium cū apostolis, nō q̄ Paul⁹ timuerit, ne per decē & sep
• tem annos falsum in gentibus euangelitū prædicasset, sed
• vt ostenderet præcessorib⁹ suis non se in vacuum currere,
• aut cucurrisset, sicut putauerunt ignorantes. Hæc Hiero
• nymi verba, quibus manifeste q̄tū Lyra deliret, ostendit.

RESPONSIO.

A Duertis lector, quēadmodū aduersarius cū seipso ni
gatur, frigide sibi ipsi obijciens, & nihilo frigidius res
pondes. Sed nos ex dicto canillo robustiore obiectū

onē firmabimus. Superius, vbi secundā Calumniā diluim⁹,
ostendimus Hieronymi supputationē, manifeste repugna-
re cū his, quæ nec semel idem alibi dixerat. Nunc autē aper-
te docebimus, nec eā stare posse, cū ea supputatione, quam
aduersarius ipse, sub p̄suasione quinta collegit. Sic em̄ an-
nos a passione Christi, vsq; ad vltimū Neronis, aduersarius
ibi digessit. Tiberio Cæsari, posteaq; Christus passus fuit,
tres dumtaxat annos tribuit. Caio Calicule, post Tiberium
imperanti, tres itē annos, menses decem & dies octo. Subin-
de Claudij numerat annos nō plene quatuordecim. Postre-
mo Neroni, quatuordecim deputat annos. Sūma oīm vix
cōplet annos, xxxv. Et qm̄ idē aduersarius confitetur Pau-
lū secundo Neronis anno Romā fuisse p̄ductū, duodecim
anni ex imperio Neronis residui sunt, quib⁹ ex priori nume-
ro, hoc est, xxxv. subductis, iam nō pleni remanent, xxiij.
Nec plures his, inter passionē Christi & Pauli aduentū Ro-
mam, ex hac supputatione cōstat interuenisse. Rursum ex
ijs, xxiij. si dempseris id temporis, quod inter christi passio-
nem, & Pauli conuersionem intercidit, quod & aliquot an-
nos aduersarius opinatur continere, iam ad maximū super-
sunt, xxi. Sed ab hoc numero si adhuc subtraxeris annos &
menses, quos Lucas memorat egisse Paulum, dum Asiam,
& Græciam docendi euangelij gratia peragrarat, comperi-
es in actis expressos annos sex integros, præter fractiones,
& præter eos, qui verisimili coniectura, non minimū anno-
rū numerū conficiunt. Caterum si ex priori numero nēpe
viginti vno, non nisi septem dempseris annos, intelligis qua-
tuordecim dumtaxat superesse. Quo fit, vt iuxta propriā
ipsi⁹ aduersarij supputationē, anni illi quatuordecim a Pau-
li conuersione numerandi sunt. Sed quia diximus, ex actis,
post finitum dictum conciliū, præter annos illic expressos,
verisimili coniectura colligi posse, nō minimū annorum nu-
merum, age id ipsum iam ostendamus. Primū, xviiij. ca. tradi-
tur, Paulum Corinthi sedisse, præter annū, sex menses, de-
inde ca. xix. apud Ephesum, in Synagoga tres menses, &
post hos, in scola Tyranni cuiusdam, per biennium præte-
rea disputasse. Rursum, capite, xx. tres menses Athenis cō-

Actuum. xviiij

Actuum. xix. |

Actuum. xx.

K i

Actuum, xxiiij, moratū fuisse. Denicq̄ ca. xxiiij. bienniū expleuisse apd̄ Cæ
 sareā. Ex ijs nascit̄ summa sex annorū. At nunc si reliquas tē
 porū fractiones cōsideraueris, nēpe quas insumpsit Paulus
 visitandis & cōfirmādis fratrib⁹, qui in varijs erant ciuitati-
 bus, toties p̄ eas discurrendo, facile videbis longe maiorem
 Actuum, xv, excrescere summā. Quæ res dilucida fiet, si quis a tpe dicti
 cōcilij pauli discursū diligēter annotauerit. Nā ex. xv. ca. q̄
 dictū conciliū tractatur, Paul⁹ & Barnabas, finito concilio,
 demorati sunt Antiochiæ, docētes & annūciantes sermonē
 Actuum, xvi, dñi, cū alijs plurib⁹. Dein, postq̄ alter ab altero se iūgeretur,
 Paul⁹ Syriam & Ciliciā pambulabat, confirmans ecclesias,
 atq; ita Derben & Lystram puenit, vbi & Timotheū circū-
 cidit. Post hæc Phrigia Galaticaq; regionib⁹ pagratis, & ec-
 clēsijs vbiq; cōfirmatis in fide, Paulus in Mysiam se recepit
 inde Troiadē, ex Troiade per Samothracen & Neapolim
 Capi, xvij, venit tandē philippos, vbi & multo tpe mansisse tradit̄, nō
 minori patiētia, q̄ reb⁹ gestis clarus. Inde pfectus p̄ Amphi-
 polim & Appoloniā, adiit Tessalonicam, vbi p̄ tria sabbata
 de scripturis disseruit, adeo vt tumultu p̄ ludēos concitato,
 vix euasit Paul⁹ p̄ noctē, i Berrhoeā, vnde postq̄ Berrhoen-
 ses instruxit i fide, cōcessit Athenas, & hic Dionysiu aliosq;
 Capi, xviii, cōuertit ad fidē. Ex Athenis, Corinthū adiit. Ex Corintho
 puenit Ephesum, Ex Epheso, Casareā, inde Antiochiā. Ex
 Antiochia pfectus, Galaticā regionē & Phrigiā ordine p̄
 ambulabat, cōfirmans fratres. Quib⁹ pactis, redijt Ephesū.
 Capi, xix, Postq̄ at Ephesi tres menses & bienniū expleset, p̄missis
 duob⁹ e ministris Macedoniā, q̄ & ipse statuerat ire, manēs
 Capi, xx, adhuc in Asia, multa p̄pessus est. Peragratis posthac Mace-
 doniæ partib⁹, & fratrib⁹ vbiq; sermone p̄lixo cōfirmatis,
 tandē venit in graciā, vbi longo pacto tpe, demū insidijs iu-
 dæorū impedit⁹, ne solueret in Syriam, p̄ Macedoniā est re-
 uersus. A philippis igit̄ ad nauigauit Troiadē, ex Troiade
 puenit Asson. Inde p̄ Mytelenem & Saniū, accessit Myle-
 Capi, xxi, tū. Et post p̄lixū ibi sermonē habitū, soluēs, venit Choum,
 inde Rhodū atq; ita tandem pataram, vnde cōscensa nauis,
 Tyrū cōcessit. A Tyro subinde, descēdit ptolomaidam, ex
 ptolomaida, Casaream. Atq; inde tandē Hierosolymā, vbi

postea q̄ d̄ra fuisset a Iudæis passus, vinctus reductus ē cæ-
saream, ibi manens biennium in custodia, Sicq̄ post multos
labores, demū perductus fuit Romam, Si quis igitur secum Capi, xxiiij.
diligēter expendit, quot ciuitates, imo quot regiones, &
q̄ longum terrarum tractum, Paulus, euangelij docēdi gra-
tia, nec semel peragrauerit, & quod aliquando biennium &
amplius in vna quapiam illarum ciuitatū, necesse fuerit cō-
morari, plane depræhendet, ista haud paruo annorum nu-
mero fieri potuisse. Et sane, iuxta digestionem EVSEBII Eusebius,
plus minus, xiiij. annorum spacium complectuntur. Cæterū
ne nos aduersarius existimet, hui⁹ calculi neminem, præter
Lyrantū autorem habere, BEDA, qui temporum exactissi- Beda
mus erat supputator, non id verbis nudis dicit, sed argumē-
to colligit irreuincibili. Sic enim in cōmentarijs super acta
ca, xv. scribit. Scimus enim Petrū & Paulum apostolos, an-
no post passionē dñi, xxxviiij. id est vltimo Neronis, passos
fuisse martirium, & beatū Petrum Romæ, xxv. annis Epif-
copalem sedisse cathedrā. Viginti autē quinq̄ & quatuor-
decim, nō, xxxviiij. sed, xxxix, faciunt. Sequitur ergo vt bea-
tum Petrum eodem quartodecimo, post dñi passionē, an-
no, quo eum hierosolymis alloquitur Paulus, hoc est quar-
to Claudij Cæsaris, Romam venisse credamus. Simulq̄, ni-
si fallor, ex hac positione beatū Paulū apostolū eodem, quo
dñs passus est & resurrexit, anno ad fidē venisse probatur;
hacten⁹ Beda. Intelligis lector, q̄ validissime Beda rationē
reddit, cur debeāt illi quatuordecim anni a cōuersione Pauli
supputari, & annus quartusdecim⁹, esse quart⁹ imperij Clau-
dij nō secundus, vt Eusebio Hieronimoq̄ visū est. Nā hi colligunt Eusebius,
Petrū anno Claudij secūdo Romā venisse. Quod si ve- Hieronymus.
rū esset iā p̄ duos annos añ dictū cōciliū Petr⁹ venisset Ro-
mā. Rectius ergo Beda, qui cōciliū ipsum habitū fuisse do-
cet anno a cōuersione Pauli quartodecimo, quē & annū im-
perij Claudij quartū facit. Cæterū siue quartodecimo, siue
post quatuordecim annos, id cōciliū celebratū fuisset, palā est
nec Eusebio, nec Hiero. cōuenire, vt post septēdecē annos
habitū fuisset, quū vterq̄ Petrū anno Claudij secūdo venis-
se Romā, & ibidē annis, xxv. sedisse, tradit. Sed hæc, pro ad-
uersarij respōsione diluenda sufficere putamus.